

TMS125, Stokastiska Processer F2, VT 2005

Tenta 2006-12-20 FACIT

---

1. Låt $\delta = \xi - a\eta$. $\mathbf{Cov}(\delta, \eta) = \mathbf{Cov}(\xi, \eta) - a\mathbf{Var}(\eta)$. Då måste $a = c/\sigma_\eta^2$.

$$\mathbf{E}[\delta] = \mu_\xi - \frac{c}{\sigma_\eta^2}\mu_\eta$$

och

$$\begin{aligned}\mathbf{Var}[\delta] &= \mathbf{Cov}(\xi - a\eta, \xi - a\eta) \\ &= \sigma_\xi - 2\frac{c^2}{\sigma_\eta^2} + \frac{c}{\sigma_\eta}\end{aligned}$$

2. Självsimilitet ger att $m_X(t) = t^\kappa m_X(1)$. Detta är bara lika med formen för en levyprocess, $m_x(t) = m_x(1)t$ om $\kappa = 1$ eller $m_x(1) = 0$.

Men på samma sätt får vi: $V_X(1)t = V_X(t) = \mathbf{Var}(X(t)) = \mathbf{Var}(t^\kappa X(1)) = t^{2\kappa}V_X(1)$. Men eftersom $V_X(1) > 0$, så måste $\kappa = 1/2$. Med ovan betyder detta att $m_x(1) = 0$, vilket medför $m_X(t) = 0$.

3. (a) Låt ξ_1 vara tiden tills den första bilden. Mannen behöver inte vänta om $\xi_1 > T$. $\mathbf{P}(\xi_1 > T) = e^{-T}$.
- (b) Låt η vara tiden som mannen måste vänta. Om $\xi_1 > T$ så är $\eta = 0$, annars så blir det $\xi_1 + \eta'$ där η' har precis samma fördelning som ξ . Detta ger:

$$\begin{aligned}\mathbf{E}[\eta] &= \mathbf{E}[\eta|\xi_1 > T]\mathbf{P}(\xi_1 > T) + \mathbf{E}[\eta|\xi_1 < T]\mathbf{P}(\xi_1 < T) \\ &= (\mathbf{E}[\xi_1|\xi_1 < T] + \mathbf{E}[\eta])\mathbf{P}(\xi_1 < T)\end{aligned}$$

vilket medför:

$$\mathbf{E}[\eta] = \frac{1 - e^{-T}}{e^{-T}}\mathbf{E}[\xi_1|\xi_1 < T].$$

Eftersom $f_{\xi_1|\xi_1 < T}(t) = e^{-t}/(1 - e^{-T})$ ger

$$\mathbf{E}[\xi_1|\xi_1 < T] = \frac{1 - e^{-T}(T+1)}{(1 - e^{-T})}$$

så följder det att $\mathbf{E}[\eta] = e^T - T - 1$.

4.

$$\begin{aligned}
 \text{Var} \left(\int_{-\infty}^{\infty} h(s)X(t-s)ds \right) &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} h(s)h(r)r_X(s-r)drds \\
 &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-s}e^{-r}\sigma^2e^{-|s-r|}drds \\
 &= 2 \int_0^{\infty} \int_0^s e^{-s}e^{-r}\sigma^2e^{-(s-r)}drds \\
 &= 2\sigma^2 \int_0^{\infty} \int_0^s e^{-2s}drds \\
 &= 2\sigma^2 \int_0^{\infty} se^{-2s}drds \\
 &= \sigma^2/2
 \end{aligned}$$

5. (a) För bonden är 3 och 4 absorberande (kan aldrig lämnas) och kedjan är reducibel. För de andra två är kedjorna irreducibla.
- (b) För bonden är det en meningslös fråga, för tornet har kedjan period 2, för drottningen är den aperiodisk.
- (c) För bonden: $[0, 0, p, 1 - p]$. För tornet och drottningen: $[1/3, 1/3, 1/3]$.
6. Låt $S = \{(0, 0), (0, 1), (1, 0), (1, 1)\}$ vara utfallet av de senaste två händelserna. Då ges sekvensen av en Markov kedja med:

$$P = \begin{bmatrix} 1/2 & 1/2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1/3 & 2/3 \\ 1/3 & 2/3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1/4 & 3/4 \end{bmatrix}.$$

Den stationära fördelningen ges av $\pi = [1/8, 3/16, 3/16, 1/2]$. Eftersom kedjan är aperiodisk konvergerar den mot sin stationära fördelning. π_2 och π_4 medför att den senaste händelsen inträffade, så:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} A_n = \pi_2 + \pi_4 = 11/16$$